

OUCH!

Tässä numerossa...

- Taustaa
- Valistus ja kommunikaatio
- Turvallisuusteknologia
- Esimerkillä johtaminen

Lasten verkkokäytön turvaaminen

Taustaa

Tämän päivän lapset ja nuoret viettävät jatkuvasti enemmän aikaa erilaisilla päätelaitteilla ja eri tapoja kuluttaa aikaa verkossa tulee jatkuvasti lisää. Uudet sosiaalisen median alustat, pelit ja jopa koulutuksen siirtyminen verkkoon pakottavat lapset käyttämään verkkoa käytännössä jatkuvasti jolloin vanhempien tehtäväksi jää mahdollistaa edellä mainittu mahdollisimman turvallisella tavalla.

Tämä voi kuitenkin olla äärimmäisen haastavaa, koska

vanhemmat ovat kasvaneet huomattavan vähemmän teknisessä ympäristössä, jossa maailma ei ollut rakentunut verkon ympärille, ainakaan samanlaisen kuin mitä se tänään on. Auttaaksemme sinua, kerromme tässä uutiskirjeessä miten voit varmistaa lastesi tehokkaan, mutta turvallisen verkkokäytön.

Vierastoimittaja

Adrien de Beaupre on sertifioitu SANS-kouluttaja, SANS-kurssin materiaalin kirjoittaja ja työkseen toimii yksityisenä penetraatiotestaajan kauniissa Ottawassa, Kanadassa. Kun hän ei ole nörtteilemässä, hänet löytää perheensä luota, dojolta tai Twitteristä: [@adriendb](https://twitter.com/adriendb)

Valistus ja kommunikaatio

Tärkein harkittava asia on kommunikaatio, varmista että säilytät lapsiisi aina kaksisuuntaisen keskusteluyhteyden. Liian usein vanhemmat keskittyvät teknologiaan, yrittäen varmistaa mitkä applikaatiot ovat turvallisia ja millä tavoin verkkosurffailua saa turvattua vaikka useimmiten haasteet liittyvät lopulta lasten käyttäytymiseen ja elämänarvoihin. Haluaisimme lastemme käyttäytyvän verkossa samalla tavalla kuin oikeassa elämässä ja tämän vuoksi hyvä tapa aloittaa on laatia yhdessä lapsen kanssa ohjeet ja periaatteet jotka ohjaavat verkossa oleskelua ja teknologian käyttöä. Seuraavana on lueteltu asioita joita voit ottaa huomioon ja muista että nämä muuttuvan lasten kasvaessa.

- Aikarajoitukset; milloin lapset voivat olla verkossa ja kuinka pitkään.
- Kysy lapsiltasi heidän verkkotutustuistaan ja seuraajista, keitä he ovat ja mistä he tuntevat toisensa. Tuntevatko he verkkotuttavat myös oikeassa elämässä?
- Keskustele millaisilla verkkosivuilla heidän on soveliaista vierailta ja millaisia pelejä he voivat pelata ja miksi.
- Mitä informaatiota he jakavat ja kenen kanssa. Lapset eivät usein ymmärrä, että kaikki verkkoon syötetty informaatio saattaa jäädä sinne pysyvästi ja saattaa olla julkista kaikista. Lisäksi he saattavat luulla jakavansa tai keskustelevänsä yhden henkilön kanssa luottamuksellisesti, vaikka asia ei välttämättä ole niin tai tule jäämään

Lasten verkkokäytön turvaaminen

sellaiseksi.

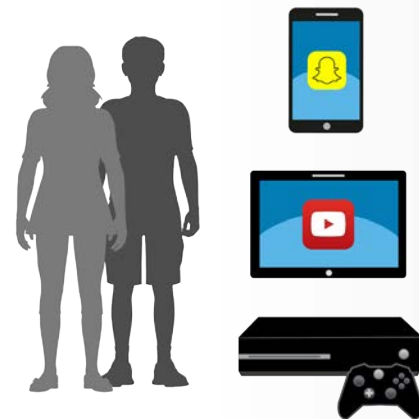
- Kenelle he voivat raportoida ongelmista kuten verkkokiusaamisesta, ahdistelusta tai muusta oudosta käyttäytymisestä.
- Käyttäydy muita kohtaan verkossa kuten haluaisit heidän käyttäytyvän sinua kohtaan.
- Verkossa ei ole lähtökohtaisesti anonyymiteettia, kaikki mitä teet voidaan jäljittää sinuun.
- Henkilöt verkossa saattavat olla muita kuin mitä väittävät olevansa.

Vanhemmille lapsille osa säännöistä voidaan sitoa koulumenestykseen tai muihin tosielämän asioihin. Mitä paremmin he käyttäytyvät tai menestyvät koulussa, sen enemmän he saavat olla ja tehdä verkossa. Kun olet päättänyt säännöt, laita ne perheen tietokoneelle tai lapsesi huoneen seinällä. Vielä parempi on jos saat lapset allekirjoittamaan säännöt ja tällä tavalla voitte ”virallisesti” sopia sääntöjen käyttöönotosta. Mitä aikaisemmin alat keskustelemaan lapsesi kanssa näistä asioista, sen parempi. Jos et ole varma miten keskustelu kannattaa aloittaa, erityisesti vanhempien lasten kanssa, voit aloittaa kysymällä mitä sovelluksia he käyttävät ja miten ne toimivat. Käännä roolit toisinpäin ja pyydä lastasi opettamaan sinua miten tekniikka toimii ja mitä verkossa voi tehdä.

Teknologia

Kommunikoinnin lisäksi on tiettyjä teknologioita joita voit käyttää lastesi monitorointiin ja turvaamiseen. Teknologia auttaa parhaiten nuorempien lasten kanssa, erityisesti jos halutaan suojata heitä vahingossa menevästä esim. haitallisille tai sopimattomille sivustoille. Teknologiset kontrollit toimivat yleensä huonommin vanhempien lasten kanssa, koska he tarvitsevat yleensä laajempaa pääsyä verkkoon ja lisäksi usein käyttävät laitteita joita on hankala kontrolloida, esim. koulun tai kavereiden laitteita, pelikonsoleita tai mobiililaitteita. Tämän vuoksi kommunikaatio ja valistus on ensisijaisen tärkeää.

Hyvä vaihtoehto on hankkia lasten käyttöön oma, erillinen tietokone. Tämän avulla eriytät lasten ja aikuisten verkkokäytön ja suojaat mahdolliset työasiakirjat tai pankkikäytön esim. lasten tartuttamilta haittaohjelmilta. Lasten tietokone kannattaa pitää näkyvällä paikalla, jossa perheenjäsenet kulkevat, jotta voit valvoa mitä he koneella tekevät. Jos lapsesi sanoo tekevänsä läksyjä, se ei välttämättä tarkoita sitä. Varmista myös, että tietokone on suojattu, varmuuskopioitu ja että lapsellasi ei ole ylläpito-oikeuksia koneeseen. Mobiililaitteita varten suosittelemme perheen keskitettyä latausasemaa, johon lapset ja aikuiset voivat jättää mobiililaitteet yön ajaksi. Tällä tavalla lapsillasi ei ole kiusausta käyttää laitteita nukkumisen sijaan.

Avain lastesi turvallisuuteen verkossa on valistaminen ja kommunikaatio verkkoon liittyvien riskien osalta. Varmista aina että myös lapset puhuvat sinulle.

Lasten verkkokäytön turvaaminen

Esimerkillä johtaminen

Älä unohda, että sinun pitää näyttää lapsillesi esimerkkiä omalla käytöksellä. Kun lapsesi puhuvat sinulle, nosta katseesi mobiililaitteesta ja katso lastasi silmiin. Harkitse mobiililaitteiden käytön rajoittamista kotona, erityisesti ruokapöydässä, äläkä koskaan käytä mobiililaitteita ajaessasi autoa. Muista myös kun lapsesi tekee virheitä, käytä tilaisuus mieluummin opettamiseen, saarnaamiseen tai rankaisemisen sijaan. Selitä joka kerta miksi heidän tekemänsä asia oli huono ja miten he voivat seuraavalla kerralla toimia paremmin. Muistuta myös, että he eivät itse välttämättä näe tai ymmärrä kaikkia vaaroja ja sinä yrität vain suojata ja auttaa heitä. Kerro, että sinulle voi puhua aina kun he kohtaavat verkossa jotain epämiellyttävää, pyydä ehkä jopa ottamaan ruutukaappaus näkemästään. Yritä myös varmistaa että kohtaat epämiellyttävät ja hankalat tilanteet mahdollisimman hyvin, jotta lapsellasi on turvallinen olo lähestyä sinua kun jotain tapahtuu. Pidä kommunikaatio kaksisuuntaisena ja ole mahdollisimman avoin lastesi tekemisen kanssa.

LUE LISÄÄ

Liity kuukausittaisen OUCH! tietoturvatietoisuus-utiskirjeen postituslistalle, lue OUCH! arkistoja ja tutustu SANS-järjestön muihin tietoturvatietoisuuteen liittyviin ratkaisuihin osoitteessa securingthehuman.sans.org/ouch/archives.

Utiskirjeen kääntäjä Kirill Filatov (KTM) on GIAC-sertifioitu tietoturvaa rakastava, kokenut IT-ammattilainen. Kirill turvaa tällä hetkellä Nebula Oy:n asiakkaiden liiketoimintaa konsultoimalla ja kehittämällä asiakkaiden tietoturvaviitekehyksiä ja toimintamalleja.

Lähteet

RSAC Kyberturvallisuus: Lapset:	https://www.rsaconference.com/safety
NCSA:	https://staysafeonline.org/stay-safe-online/for-parents
FOSI:	https://www.fosi.org/good-digital-parenting
UK's National Crime Agency:	https://www.thinkuknow.co.uk

Lisenssi

OUCH! julkaisijana toimii "SANS Securing The Human"-organisaatio ja jakelu tapahtuu [Creative Commons BY-NC-ND 4.0 lisenssillä](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/). Voit vapaasti jakaa tätä uutiskirjettä ja käyttää sitä osana tietoturvatietoisuusohjelmaasi kunhan et muokkaa uutiskirjettä. Käännös- ja lisätietoja varten, ota yhteys www.securingthehuman.org/ouch. Toimitus: Bill Wyman, Walt Scrivens, Phil Hoffman, Cathy Click, Cheryl Conley Käännös suomeksi: Kirill Filatov, Senior Security Consultant, Nebula Oy

securingthehuman.sans.org/blog

[/securethehuman](https://securethehuman)

[@securethehuman](https://twitter.com/securethehuman)

securingthehuman.sans.org/gplus